I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 113. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го ЧЕРВНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 21, 1966 No. 113. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 20 червня 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ НАЙМЕНУВАВ Ричарда М. Гелмса на директора Центральної Розвідчої Агенції. Гелмс обійме становище колишнього адмірала Вілліяма Ф. Рейборна, який був директором ЦРА 13 місяців. Президент Джансон заявив на пресовій конференції, що Рейборн відходить на власне бажання, і що Уряд з жалем погодився на його резиґнацію, але в дійсності переважає думка, що Рейборн рішився просити про звільнення внаслідок гострої критики його діяльности. Президент також діяв під впливом критики, коли звільнив його з праці. Новий директор ЦРА Гелмс є фахівцем в розвідчій ділянці, він був заступником Рейборна.

СЕНАТОР РОБЕРТ КЕННЕДІ ЗАЯВИВ, що він в 1968-му році підтримуватиме кандидатуру президента Джансона і сам не буде старатися про найменування на кандидата на президента в найближчих президентських виборах. Він заявив на летовищі в Ню Йорку після 15-денної подорожі по Африці, Атен і до Риму, що старатиметься про перевибір на сенатора зі стейту Ню Йорк в 1970-му році. Цю заяву склав сенатор Роберт Кеннеді у зв'язку з заявою сенатора демократа зі стейту Ореґон Вейна Морса, який в неділю 19-го червня сказав, що він в 1968-му році не буде підтримувати кандидатури Джансона, і що буде пропонувати на кандидата Кеннеді, якщо він і надалі буде проти війни у В'єтнамі.

СУМНІВАЮТЬСЯ, ЧИ КАСТРО І НАДАЛІ МАЄ ДИКТАТОРСЬКУ ВЛАДУ НА КУБІ. Дотеперішні сумніви преси збільшив представник Державного Департаменту Роберт МекКлоскі, який потвердив, що від 1-го травня Кастро не забирав слова у важливих державних сптравах. Кастро перебуває на Кубі, але він не вирішує важливих справ, — ніхто не знає, чому це так діється. Режим Кастра втратив навіть ту частину популярности, яку він мав недавно. Кубинський нарід оскаржує Кастра в тому, що він встановив диктатуру, а не демократично-революційний уряд.

УРЯД НЕ ЛІКВІДУЄ БЮРА БЕЗПЕКИ і пашпортових справ, як це плянувалося в березні цього року. Коли тоді про цей плян довідався був адміністратор цього бюра, він негайно зрезиґнував на знак протесту проти того, що скасування бюра мало відбутися без його відома. В Конґресі чути було невдоволення з такого поступування Державного Департаменту, і внаслідок цього Уряд і досі не вніс пляну ліквідації бюра. Згідно з процедурою Уряд вносить плян скасування бюра і якщо до 6-ох днів Конґрес не поставив вета, то цим самим скасування затверджене. Гадають, що Уряд аж в січні внесе плян в цій справі.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ЗАПЕРЕЧУЄ поширення наркотиків в армії, як про це зізнавав директор клініки з Ню Йорку в Сенатсьій Підкомісії в справі злочинности. Слідство виявило, що минулого року у В'єтнамі було тільки 44 випадки, в яких 81 вояк вживав наркотиків. Але вояки не були налоговими наркоманами, — це були початківці-експериментатори. Головний лікар Департаменту Оборони стверджує, що члени збройних стил ані у ЗДА, ані в закордонних державах не вживають наркотиків, які є рідким явищем у війську ЗДА.

У СВІТІ

У МОСКВІ ЗАКІНЧИЛАСЬ 17 ц. м. 12-денна тайна конференція міністрів закордонних справ СССР і його европейських сателітів. У комунікаті сказано тільки, що вона відбувалась в „приятельській і товариській атмосфері". 5 липня ц. р. має відбутися в Букарешті з'їзд прем'єрів і партійних шефів всіх отих держав.

КОМУНО-КИТАЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЧУ ЕН-ЛАЙ І РУМУНСЬКІ ГОЛОВАЧІ МАЛИ довгі тайні наради у Букарешті. На бенкеті в честь Чу Ен-лая він різко виступив проти культурних традиціоналістів, пов'язуючи їх з „антипартійною, ревізіоністичною і антисоціялістичною" змовою. Комуністичний Китай — казав він — змагає до створення цілком нової культури. Ця промова — твердять газети — дуже не сподобалася румунським господарям, які тепер підкреслюють безперервність з культурою, створеною за монархії в Румунії.

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЕКСЄЙ КОСИҐІН ВЖЕ ВЕРНУВСЯ до Москви з своєї візити у Фінляндії. В спільному офіційному комунікаті, проголошеному в Гельсінках і Москві, підтримано совєтську пропозицію про конференцію „всіх заінтересованих держав" в справі створення пакту колективної безпеки для Европи. Фінляндці — пише преса — спротивилися, щоб в комунікаті виключати з такої конференції Америку, як цього хотів Косиґін.

ПАПА НАДАВ ОКРЕМОЮ БУЛЛЕЮ „МАНУ ПРОПРІЯ" (з власної волі) широкі права спархіяльним єпископам вирішувати різні такі справи, що їх дотепер вирішував тільки безпосередньо Ватикан. Це стосується деяких справ подружжя, дозволу духовникам виконувати публічні функції, наприклад, лікарську практику, давати різні диспензії, також щодо целібату питомців і т. п. Цей папський декрет стоїть у тісному зв'язку з тенденціями останнього Ватиканського Собору.

СЕНАТОР РОБЕРТ КЕННЕДІ БУВ З СВОЄЮ ДРУЖИНОЮ ЕТЕЛ на 35-хвилинній приватній авдієнції у Папи Павла VI. Кеннеді вертався через Рим з своєї подорожі по Африці, де він був в Південно-африканському Союзі, Кенії й Етіопії та в Греції. В цій останній він перевів півторигодинну розмову на авдієнції у короля Константина. Гадають, що Папа інформувався в Кеннеді про ситуацію у В'єтнамі.

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВІДЗНАЧУВАНО 13-ТІ РОКОВИНИ антикомуністичного повстання у Східній Німеччині, 17 червня 1953 року. З цього приводу канцлер Людвіґ Ергард промовляв у парляменті, а лідер опозиційної Соціял-демократичної партії, посадник Віллі Брандт промовляв до 20.000 слухачів у Західньому Берліні. Вони підкреслювали у своїх промовах віру в недалеке з'єднання Німеччини.

В ЯПОНІЇ ПОЧАЛИСЬ НАРАДИ 10-членної американської делеґації, зложеної з видатних дипломатів, з керівними японськими мужами на тему ролі Японії в Азії. Ці нарадит пов'язані безпосередньо з покликанням до життя Азійсько-тихоокеанської Ради (АСПАК) з 9 антикомуністичних країн, якими є: Японія, Південна Корея, Південний В'єтнам, Філіппіни, Таї (Сіям), Національний Китай, Маляйзія, Австралія і Нова Зеляндія. Японія з-посеред них найсильніша економічно. Вона хоче надати тому союзові такий сильний економічний характер, щоб притягнути також невтральні країни — Камбоджу, Ляос, Індонезію і Сінґапур. Це було б могутнє забороло проти Комуністичного Китаю.

РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА ВІДБУЛА НАРАДИ, СХВАЛИЛА ДЕКЛЯРАЦІЮ ТА ПРОГРАМУ КОНҐРЕСУ І НАМІТИЛА СКЛАД КОНҐРЕСОВИХ КОМІСІЙ

Ню Йорк. — Минулої суботи, 18-го червня, тут у готелі Ню Йорк Гілтон відбулися впродовж цілого дня передконґресові наради Ради Директорів Українського Конґресового Комітету, в результаті яких схвалено проєкт програми для Дев'ятого Конґресу Американських Українців, що має відбутися з початком жовтня ц. р. в цьому готелі Гілтон, обрано Номінаційну та намічено членів Резолюційної Комісії Конґресу, прийнято запропонований Екзекутивою бюджет на цей рік і, вкінці, схвалено відповідну декларацію, яку згідно із ухвалою Краєвої Ради УКК оформила обрана нею Резолюційна Комісія.

Наради відкрив президент УКК проф. д-р Лев Добрянський, а проводив ними екзекутивний віце - президент Йосип Лисогір, а пополудневою сесією третій віце-президент УКК о. декан Мирослав Харина. На початку нарад Рада Директорів прийняла запропоновані деякі зміни в складі УКК, з тим, що тепер, „Провидіння" репрезентуватимуть в Екзекутиві УКК о. декан Мирослав Харина та дир. Степан Спринський, а в політичній Раді ту установу репрезентуватиме д-р Олександер Білик. Довша дискусія розгорнулася над з'ясованим п. Лисогором проєктом програми Дев'ятого Конґресу Американських Українців у жовтні ц. р. Проєкт програми прийнято з деякими доповненями, зокрема в тому сенсі, щоб програмова доповідь - експозе президента проф. Добрянського відбулася на пленумі Конґресу, а інші доповіді відбулися в конґресових комісіях, щоб цим забезпечити більше часу і нагод для голосів делеґатів.

До конґресової Номінаційної Комісії були призначені: проф. Л. Добрянський, И. Лисогір, Антін Батюк, о. дек. М. Харина, В. Мазур, д-р В. Ґалан, д-р М. Стахів, І. Білинський, др Б. Гнатюк, адв. Ів. Робертс, інж. А. Ґудзовський, пані Олена Лотоцька, д-р Я. Падох, інж. Р. Рогожа, д-р Б. Коваль, мґр. І. Винник, дир. П. Спринський, мґр. Є. Лозинський та проф. Михайло Лисогір. Резолюційну Комісію намімічено в такому складі: начальні редактори „Свободи", „Америки", Народної Волі", „Українського Народного Слова", „Шляху", „Вісника ООЧСУ", Самостійної України" „Нашого Життя" та І. Вілинський, Я. Гайвас, д-р П. Мірчук, д-р В. Душник, д-р Д. Левчук, ред. Ст. Женецький, ред. І. Кедрин-Рудницький („Вісті Комбатанта"), ред. М. Островерха („Наш Світ"), д-р Роман Осінчук („Лікарський Вісник"), інж. С. Процюк („Технічні Вісті") та представник журналів молодечих організацій. Ціну реєстрації, виключно із білетами на бенкет та конґресові імпрези, встановлено на 25.00 дол. від делеґата.

Запропонований касиром УКК д-ром Ярославом Падохом і прийнятий Радою бюджет УККА на цей рік передбачає 115.000.00 дол. впливів і стількиж розходів, включно із призначенням 10% від прибутків на фонд купна дому УККА та 10.000 дол. резерви. Схвалена Радою декларація - резолюції будуть проголошені в пресі в найближчих днях.

Проф. Лев Добрянський у своїй звітно - програмовій доповіді під кінець нарад заторкнув м. і. таких десять головних справ: 1. Загальна ситуація у Вашинґтоні на тлі міжнародних подій; 2. Дальші заходи в справі випуску Шевченківської поштової марки; 3. Справа відзначування Тижня Поневолених Націй та нові пропозиції, внесені до Білого Дому; 4. Участь УККА та його піддержка для відзначеня двістаріччя Американської Революції; 5. Справа „Голосу Америки"; 6. Комітет Поневолених Націй; 7. Співпраця УККА із встановленим Американською Радою Безпеки „Осередком Волі"; 8. Запрошення президента Джансона та інших високих державних достойників на 9-ій Конґрес Американських Українців; 9. Публікації УККА та 10. Пляни і завдання УККА після Конґресу.

Адв. Роман Гуглевич обраний на голову Об'єднаного Комітету в Ню Йорку

Ню Йорк. — Адв. Роман Гуглевич, уже колишній довголіттній „війт" Української Громади в цій світовій метрополії, був знову обраний на голову Об'єднаного Комітету Українських Американських Організацій — Відділу УККА цієї метрополії у висліді загальних зборів, що відбулися тут минулої суботи, 18-го червня, з участю 39 делеґатів від 36 місцевих організацій та гостей. Крім голови, обрано також 24 членів Управи та 5 членів Контрольної Комісії і 3 членів Товариського Суду. Під час нарад, крім звітувань дотеперішнього голови д-ра Гриневича й інших членів Управи та дебат над звітами, обмірковано ще цілий ряд актуальних справ та плян праці на майбутнє.

В Ню Йорку відбулася традиційна зустріч громадянства з ґрадуантами

Ню Йорк. — Минулої суботи, 18-го червня, тут у приміщеннях Українського Народного Дому відбулася в вечірніх годинах традиційна, бо вже шоста з черги зустріч громадянства з ґрадуантами переважно середніх шкіл, яку влаштовує щорічно Окружна Рада Союзу Українок Америки, при співпраці Української Студентської Громади. Ця зворушлива зустріч молоді зі своїми батьками та громадянами включає бенкет із промовами та відповідною мистецькою програмою й опісля танці. Бенкет започаткував молитвою та благословенням всч. о. ігумен Орест Засійбіда, ґрадуантіт і гостей вітала від імені Окружної Ради СУА п-ні Оксана Рак, програмою проводив в ролі товстмайстра адв. Степан Ярема, а мистецькою програмою пані Лідія Котлярчук, яка також представила понад 30 ґрадуантів, студенток і студентів. Привітання виголосили пані Марія Демидчук від УНСоюзу, п. М. Клецор від СУК „Провидіння" і батьків, д-р Степан Ворох від Метрополітального Відділу Українського Лікарського Товариства, п. Павло Дорожинський від місцевої Пластової Станиці, Юрій Кузьма від Студентської Громади, а від студентів промовляли Михайло Сітницький та Маруся Шевчук. У мистецькій програмі виступали Марійка Геджа (піяно), Марійка Пришляк (живе слово) та скрипаль Адріян Британ, при фортепіяновому акомпаніяменті Маріянни Шумилович. На закінчення програми ред. А. Драган від імені УНС і „Свободи" передав усім ґрадуантам англомовну книжку Персівала Конді „Іван Франко", пані Рак дякувала всім за участь, а о. Засійбіда провів кінцеву молитву.

КОМІТЕТ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ ПРОДОВЖУВАТИМЕ СВОЄ ІСНУВАННЯ Й ДІЯЛЬНІСТЬ

Ню Йорк. — Комітет Пам'ятника Шевченкові, створений згідно із схваленим Конґресом і підписаним президентом ЗДА законом для поставлення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні, та який, згідно зі своїм статутом, міг припинити своє існування рік після виконання свого завдання, існуватиме й діятиме дальше. Таке було одноодушне рішення Загальних Зборів цього Комітету, які відбулися тут у приміщеннях УККомітету впродовж минулої неділі, 19-го червня. В тій цілі Збори змінили ту постанову статуту, в якій була мова про припинення діяльности Комітету, та доручили залишеній Управі впродовж двох місяців перевірити дальші потреби змін у статуті і скликати надзвичайні загальні збори для вибору нової Управи. Основні рішення Загальних Зборів схоплені в їх кінцевій резолюції, яка звучить:

„Треті Загальні Збори Комітету Пам'ятника Шевченкові, які відбулися в Ню Йорку в неділю, 19-го червня 1966 року, схвалили без будь-якого спротиву, таку резолюцію:

1. Треті Загальні Збори КПШ, вислухавши основних звітів членів Екзекутиви і Контрольної Комісії КПШ, висловлюють найвище признання і найщирішу подяку всім Жертводавцям, завдяки яким велике діло побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні успішно закінчено;

2. Треті Загальні Збори КПШ складають признання і подяку Керівним Органам КПШ, які працювали серед невідрадних умовин і знаменито вив'язалися зі своїх завдань, та уділюють їм абсолюторію;

3. Треті Загальні Збори КПШ однодушно схвалюють продовжувати існування КПШ, завданням якого від тепер буде разом з державними чинниками співопікуватись пам'ятником Тарасові Шевченкові у столиці ЗДА;

3. Треті Загальні Збори КПШ стверджують, що образливо-критичні голоси про діяльність КПШ в деяких українських пресових органах та в комуністичній пресі не були писані в добрій вірі й не спиралися на фактах, але виразно мали на меті пошкодити українській справі".

Загальні Збори, у яких взяло участь понад 30 осіб, репрезентантів різних американсько-українських центральних установ, відкрив коротким словом голова Комітету проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, вказуючи на довершене Комітетом, здавалося, неймовірне історичне діло: поставлення пам'ятника Кобзареві України в столиці ЗДА та його відкриття при участі найбільшої, бо стотисячної маси народу. Загальний огляд праці Комітету від його створення по сьогоднішній день склав езекутивний директор Йосип Лисогір, з'ясовуючи всі важливіші етапи праці цього комітету, як: переведення відповідного законодавства, вибір площі під пам'ятник, збірка фондів, розписання конкурсу і вибір проєкту пам'ятника, боротьба із ворожою акцією проти пам'ятника та, вкінці, поставлення пам'ятника і його величаве відкриття. Працю Комітету характеризував звіт його секретаря д-ра Ярослава Падоха, в якому згадано, що Управа й Екзекутива Комітету за час свого чотирирічного існування відбули усіх понад 70 зборів і нарад, не включаючи в це засідань і нарад різних комісій. Про фонди КПШ та господарку ними звітував касир Комітету п. Ігнат Білинський. Із головніших касових позицій згадати б: до каси КПШ вплинуло за ввесь час пожертв на фонд будови пам'ятника $328.000.00, $25.000.00 принесли відсотки від льокати цих грошей, отже фактичні фонди з пожертв і відсотків висонили кругло 353.000.00 долярів. У кінцевих підсумках приходів записана сума $425,281.00, і цю різницю становлять — як це опісля ще додатково вияснив голова Контрольної Комісії мґр. Іван Винник — прибутки з різних імпрез, з якими були зв'язані відповідні видатки, іншими словами — вони записані як по боці прибутків, так і по боці видатків, які сумарично виносили $422,-943.00. В касі КПШ залишилося, після виплачення всіх зобов'язань, $2,383.00, і вони ульоковані в банку. Найбільшу позицію в розходах становить, очевидно, сам пам'ятник: площа, скульптор, ґраніт, відлив і т.п., що коштувало $194,027.98, себто 55% прибутків. Нагороди в конкурсі та кошта жюрі виносили $6,000.00 Платні чотирьох урядовців упродовж чотирьох років виносили $34,310.90, отже — як це ствердив інший звітодавець — становили менше ніж мінімальну платню. Всі члени Комітету працювали без будь-якої винагороди, часто докладаючи власні фонди. Основний звіт з каси КПШ вже був опублікований в пресі, а кампанію клевети і обчорнювання КПШ відносно фондів в комуністичній пресі та деяких українських пресових органах не можна розглядати, як речеву критику, а тільки продовження в інший спосіб тієї самої кампанії, яка велася раніше проти пам'ятника Шевченкові. Тому то Загальні Збори доручили Управі КПШ порозумітися із правним дорадником та перевірити потребу відповідної судової акції проти наклепників.

Із праці КПШ звітували ще директор канцелярії п. Юліян Ревай та уповноважений в справі документального фільму інж. Ю. Тамарський. За Контрольну Комісію склав звіт її голова мґр.Іван Винник, коментуючи поодинокі позиції в приходах і розходах та відповідаючи на злонамірені критичні голоси. В одному із таких голосів було, між іншим, згадка, що не всі члени Контрольної Комісії, мовляв, погоджувалися з тим звітом. На зборах усі члени цієї Комісії потвердили свою згідність, з виїмком одного — покійного Михайла Дуткевича.

Над звітами відбулася ще коротка дискусія й на пропозицію Контрольної Комісії Збори — як це згадано в резолюції — уділили абсолюторію Управі, висловлюючи їй признання і подяку за добре виконану працю. Ухвалою продовжувати існування і працю Комітету та відбути чергові збори для вибору нової Управи і схваленням зацитованої вже резолюції закінчено ці треті з черги Загальні Збори Комітету Пам'ятника Шевченкові.

● **Еспанські соціял-демократи підтримують монархію:** їх лідер проф. Енрік Тієрно Гальван заявив, що привернення монархії в Еспанії після відходу від влади Франціска Франка — це найдоцільніший вихід з політичної ситуації в Еспанії. Очевидно, він є за конституційно - демократичною монархією, з Дон Хуаном Бурбоном. Тіярно Гальван був професором в університеті в Саляманці, але за прихильність до студентської демонстрації викинули його з тамошньої професури і він викладає тепер політичні науки в Принстонському університеті в ЗДА.

ПРЕЗИДЕНТ ЗНОВУ ПЕРЕСТЕРІГАЄ КОМУНІСТІВ ПРОТИ ОМАННИХ НАДІЙ ЩОДО В'ЄТНАМУ

Вашинґтон. — Президент Джансон звернувся з новою пересторогою на адресу комуністичних країн, головно Північного В'єтнаму і Комуністичного Китаю, щоб вони не віддавались оманним надіям щодо можливости їхньої перемоги у В'єтнамі. Президент рішуче підкреслив, що ЗДА не зійдуть з свого шляху — дотримати союзницьке зобов'язання супроти Південного В'єтнаму та оборонити його проти комуністичної аґресії, при чому Президент підкреслив, що він не може подати ніякої межі, до якої можуть продовжувати далі важсили у В'єтнамі. Він заповів теж дальшетеж дальше важке бомбардування Північного В'єтнаму, щоб якмога утруднити йому його активну допомогу комуністам у Південному В'єтнамі. Президент склав свою заяву на пресовій конференції в минулу суботу 18 ц.м. та повторив її для радіо-телевізійної передачі.

Тим часом у Південному В'єтнамі події пішли по лінії скріплення центрального уряду генерала Нгуєна Као Кі. Льояльні тому урядові війська, разом силою 3.000 мужа без бою зайняли ціле місто Гуе, що було центром антирежимової кампанії збоку войовничих буддистів. Зайнято теж терен головної буддистської святині, яка була неначе головною кватирою антирежимових буддистів кількасот вояків, які сприяли буддистам і неначе охороняли ту пагоду, „зникли" і не ставили спротиву державному війську. Уряд димісіонував команданта 1ої армійської дивізії, який грав подвійну ролю та призначив на нового команданта льояльного собі старшину. В столиці краю, Сайґоні, військова поліція оточила терен буддистського Інституту для світських справ, куди втік вбивник південно-в'єтнамського поліціянта. Власті зажадали видачі вбивника та заявили, що коли з того терену Інституту спробує вийти більша юрба — вояки будуть стріляти; всіх, що виходять відтіль невеличкими гуртами, арештовують і допитують у пошуканні вбивника того поліціянта, на якого напала була юрба вуличних хуліґанів: хтось із них вихопив в поліціянта пістолю і нею застрілив його. Буддисти посередньо признали, що вбивник на їхньому терені, але покищо відмовились видати його. Прем'єр Нгуєн Као Кі запевнив саме в перші роковини свого урядування, що буддистські авантюри, використані комуністами й вуличним шумовинням, скінчилися. Тверда й рішуча постава уряду дійсно неначе б внесла заспокоєння.

На бойовому фронті — американські літаки знову знищили дві радарні позиції у Північному В'єтнамі, що керували протилетунськими ракетами. Однак американське командування признало, що за останніх 16 місяців, відколи почалось бомбардування Північного В'єтнаму, втрачено 376 літаків, з того 265 над Північним В'єтнамом, не рахуючи понад 60 гелікоптерів у бойових діях.

Ю. Нагірний обраний на голову ОУРДП

Анкорд, Н. Й. — В суботу 18-го червня почавсь на оселі ОДУМ в Акорд, Н. Й. Дев'ятий З'їзд Об'єднання Українців Революційно - Демократичних Переконань, в якому взяло участь близько 50 делеґатів осередків ОУРДП з різних міст ЗДА. З'їзд відкрив голоса ОУРДП інж. Василь Григоренко, після чого вибрано президію З'їзду у складі: проф. Михайло Воскобійник, Іван Кашпуренко і Василь Пономаренко. Також запрошено до почесної президії гостей, репрезентантів різних установ, які виголосили усні привіти: проф. інж. Володимир Крамаренко — голова Представництва УНР на ЗДА. Володимир Сохан — член Екзекутиви УНСоюзу, проф Микола Степаненко — член К. Комісії УРСоюзу, мґр Остап Олесницький від Видавництва „Ключі" та Іван Гладун — голова Оселі ОДУМ. Наспіли на З'їзд також численні письмові привіти, в тому від Федора Гаєнка — генерального секретаря УРДП з Німеччини, Миколи Францзуженка — голови ЦК ОДУМ, Василя Гришка — ідеолога УРДП (хворого тепер), ген. штабу ген. хор. Валійського, Юрія Дивнича, д-ра Мирослава Прокопа, проф. Івана Паливоди та інших.

Програмову і деологічну доповідь на тему „УРДП в світлі минулого і майбутнього" виголосив проф. Петро Шинкар, після чого відбулася дискусія над напрямними праці ОУРДП.

В другому дні нарад на порядку З'їзду були доповіді організаційного характеру, пропозиції змін статуту та вибір Управи ОУРДП. Керівні пости в новій Управі обняли: Юрій Нагірний — голова, Віктор Борута — секретар, проф. Михайло Воскобійник — реф. преси і інф., проф. Микола Степаненко — член Управи зі спеціяльними дорученнями, Микола Дзябенко — організаційний реф. З'їзд закінчився співом українського національного гимну та молебнем подяки, що його відправив о. Євген Новицький. В часі нарад З'їзду та у кінцевому молебні вшановано пам'ять покійного основника та ідеолога УРДП Івана Багряноого.

О. Петро Смик, заслужений душпастир-громадянин, помер у Шикаґо

Шикаґо, Ілл. — В суботу 18-го червня 1966 на 83-му році життя та 55-му році священства помер св. п. о. Петро Смик, один із найвидатніших наших душпастирів-громадян в краю і на еміґрації. Парастас і панахида за спокій душі Покійного будуть відправлені в середу, 22-го червня о год. 8-ій ввечері в катедрі св. о. Миколая при 2238 Райс вулиці в Шикаґо, а похорони відбудуться в четвер, 23-го червня, о год. 10-ій перед полуднем з цієї ж катедри на цвинтар св. Миколая. Покійний залишив у смутку дітей: о. Богдана з дружиною і дітьми, дочку Стефанію з мужем о. Володимиром Тарнавським і дітьми та сина д-ра Романа з дружиною Лідією і дітьми.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ МУЗЕЮ ІВАНА ФРАНКА

Львів. — Група львівських культурних діячів Кос-Анатольський, Вільде, Дудикевич, Мороз, Кіх виступили на сторінках совєтської преси з пропозицією реорганізувати і розбудувати музей І. Франка.

Вони говорять, що нинішній музей у селі Нагуєвичах не може задовольнити все зростаючого інтересу до І. Франка. А тому вони пропонують перенести музей з села Нагуєвичі до села Івана Франка, що виросло вже тепер біля Нагуєвичів. Туди вони пропонують перенести кузню, бойківську - батьківську хату з господарськими будівлями, а також побудувати приміщення для філії літературно - меморіяльного музею та пансіонат для туристів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сити і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Шум довкола об'єднання Німеччини

Хоч Совєтський Союз по нинішній день офіційно підтримує тезу про існування „двох Німеччин", мабуть, ніхто в кремлівській верхівці не сумнівається в тому, що дві Німеччини — це штучна провізорія, яка на довшу мету не всилі втриматися. Очевидно, що ідеалом совєтської, польської і чеської політики, себто політики тих держав, які на основі свого трагічного історичного досвіду побоюються відродження німецької потуги, було б зберегти поділ Німеччини навіки, бо це — найпростіший спосіб мати Німеччину слабою, тим паче, коли на території Східньої Німеччини стоять 20 совєтських змоторизованих дивізій. Але бажання не завжди покривається з реальними можливостями.

Найпершою причиною, чому такий стан не можна зберігати вічно, є сила 60-мільйонової Західньої Німеччини, її могутній господарський здвиг і щораз більші впливи в усьому світі. Західній світ не торкається проблеми деколонізації Східньої Европи, бо кожну згадку про російську колоніяльну імперію Москва вважає за замах на свою територіяльну цілість: ясно, що в добі „співіснування" західні держави не хочуть ризикувати зірванням взаємин з СССР. Інша справа з застосуванням права самовизначення до німецького народу із становищем до Східньої Німеччини, про яку всі у світі знають, що це штучний, на 100% підпорядкований Москві твір, з проводом, що його ненавидять усі німці, за винятком нечисленної комуністичної кліки, що її фізична екзистенція залежить від існування тієї „суверенної" держави.

Найбільші шанси об'єднання Німеччини в тому, що самій Москві мусить скорше чи пізніше знудитись роля няньки для кліки Вальтера Ульбрихта, — мусить знудитись утримування згаданих 20-ох дивізій. На зміну настроїв в самому комуністичному таборі супроти „двох Німеччин" вказує характеристичний спротив румунського представника на недавній конференції міністрів закордонних справ СССР і його сателітів і Москві — підписати ще одну лайливу заяву проти Західньої Німеччини: совєтські европейські сателіти також призадумуються, чи не краще знайти „модус вівенді" з об'єднаною Німеччиною, аніж мати в центральній Европі вічне потенціяльне джерело нової великої війни. Бож затяжний поділ Німеччини мусить привести до відродження німецького націоналізму, себто до того явища, що його саме найбільше всі бояться.

І тому теперішній новий шум довкола об'єднання Німеччини логічний. Коли „велика чвірка" востаннє безуспішно пробувала перевести об'єднання Німеччини на Женевській конференції у 1955 р., прерізні дальші спроби, ноти, заяви і т. п. у цій справі мусять скінчитися безпосередніми стараннями самих німців. Західні соціял-демократи заініціювали „діялог" з східньонімецькими комуністами, який має відбутися саме цього місяця. А ось впливовий західньонімецький політик Райнер Барзель пішов найдалі на компроміс з Москвою у своїй пропозиції з нагоди роковин східньонімецького протикомуністичного повстання з 17 червня 1953 року: він пропонує, щоб в об'єднаній Німеччині, задля ґарантування Москві повної безпеки, стаціонувало також совєтське військо і щоб комуністична партія в Німеччині була леґальною і могла свобідно пропаґувати навчання Маркса-Леніна. Можна сумніватися, чи ці спроби доведуть до об'єднання Німеччини. Але вони напевно є етапами до такого об'єднання, що мусить статися.

Боротьба за свободу

З-поза залізної заслони прийшла вістка, що не тільки здивувала, але й приголомшила. В Юґославії пробують видавати опозиційний до уряду журнал під редакцією визначного культурного діяча Михайла Михайлова. Михайлов — це відомий антикомуніст. Він звейнувся до уряду з проханням дозволити йому видавати журнал, який стоятиме в опозиції до урядової комуністичної лінії. В листі до уряду Михайлов пише, що він хоче скористати із права, яке дає конституція Юґославії, а саме з права на вільну пресу. В конституції так і стоїть, що вона закріплює основні права громадян і забезпечує реальну можливість їх здійснення. Тож і Михайлов вимагає дозволити йому скористати з права видавати власний журнал. Він має для цього засоби і лише потрібно дозволу уряду.

Проф. Михайлов відважився на велику справу. Він відверто говорить, що його ціллю є створити опозиційну пресу, яка має започаткувати боротьбу за повалення однопартійної системи і започаткувати справжню демократію не тільки в Юґославії, але також в інших комуністичних країнах, включно з СССР. Бойовий юґославський культурний діяч заявляє, що його журнал буде заступати соціялістичну лінію, але він пропаґує той соціялізм, який будується на демократичній ідеї, що не згоджується з комунізмом і з марксівською диктатурою кляси пролетаріяту. Вимога проф. Михайлова ставить уряд Юґославії перед надзвичайно важливим рішенням. Йде про засадничу справу дозволити громадянинові на право, що його закріплює за ним конституція держави, але тільки на папері. Справді цього права в комуністичному режимі немає і не може бути. Незалежний журнал, що його бажає видавати проф. Михайлов у Юґославії — це початок назрівання свобідної думки, яка довела б у висліді до повного розвалу комуністичного режиму. Режим у Юґославії свідомий того, що при наявності вільної преси він не зможе втриматись. Але в сьогоднішній час, коли навіть комуністичні конституції мусять говорити про свободу, про права громадянина на свободу і визначувати реальні можливості для їх забезпечення і здійснення, небезпечно також просто заперечити це право громадянинові. Це тим важливіше у випадку Юґославії і її диктатора Тіта, який постійно заграє на демократії перед західнім світом.

Немає сумніву, що відважний почин проф. Михайлова буде знищений репресіями поліційного режиму, притаманними кожній комуністичній державі Та справа вже у самому почині. Не зважаючи на всю поліційну систему, таки знаходяться відважні люди, які вимагають свободи для себе і своїх співгромадян. І це найбільш відрадне явище. Свобода — це не якесь абстрактне поняття, це живе почування кожної людини. Боротьба за свободу мусить бути повсякденною діяльністю. Президент Айзенгавер, бувши ще в Білому Домі, говорив, що свободу не можна просто здобути; за неї треба боротись в кожну хвилину життя. Ця правда стала глибокою вірою людей і народів у вільному світі, вона поступово виходить наверх і серед тих людей і народів, які терплять під терором комуністичної диктатури.

Іван Кедрин

ПРОБЛЕМА ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УНР ПІД ТЕПЕРІШНЮ ПОРУ

(3)

Якщо д-р Михайло Данилюк мав на увазі ОУН(р), кажучи про „широкі лави народу й кадру", потрібні для Державного Центру, то потрібний Центрові теж той гурт інтелектуалів, що існує біля ОУН(з), чи пак ЗП УГВР, або — популярно кажучи — „двійки". Це група „Прологу" й журналу „Сучасність". Цій групі треба признати велику заслугу в тому, що вона — в ім'я духової єдности з рідним краєм — закликала до безперервних систематичних студій відносин в УССР і видала з-посеред себе видатних знавців дійсности в УССР, стану тамошньої економіки й культури. Цій групі пощастило також створити поважний журнал, який зумів поєднати різнородність матеріялу з приступним широкому читачеві тоном та дуже пристойним рівнем. Автор цих рядків стояв ще на еміґрації в Европі на становищі, що УГВР повинна порозумітися з закордонним урядом УНР в спільному інтересі.

Тодішні посередницькі заходи в цій справі не вдалися, не повелися теж відновлені переговори, започатковані в Ню Йорку покійним д-ром Ст. Витвицьким. На згаданій вище конференції в Ню Йорку п. Микола Лівицький інформував, що після того, як нюйоркські діячі того середовища були схильніші до порозуміння, мюнхенські діячі заявили готовість приступити до УНРади, коли вона переорганізується в загальноукраїнський Комітет, зате зліквідується становища президента й віце - президента УНР за кордоном. П. Микола Лівицький став на правильному становищі, що коли серед інших екзильних національних груп в широкому світі існує проблема покликання до життя екзильного уряду, то який глузд ліквідувати такий екзильний український уряд, який має за собою і леґітимну підставу і традицію. Очевидно, ніхто ніколи не твердив, що українська держава може існувати на чужині, бо це абсурд, — ніхто також не приписував Виконавчому Органові УНРади таких прав і прероґатив, що їх може мати тільки уряд на рідних землях, — а УНРада сама проголосила окремою заявою, що вона і її Виконавчий Орган не претендують на ролю уряду в Україні, де назрівають нові сили, що будуть вирішальними чинниками.

Приєднування до Державного Центру груп, які до нього ще не належать, не може тягнути за собою ліквідацію Державного Центру, а тільки його скріплення. Тому й згадана вище вимога перетворення Державного Центру у Комітет не повинна б виринати у нових консолідаційних розмовах. Не повинен теж стояти на перешкоді приступлення ОУН(з) до УНРади факт, що деякі члени того середовища у полемічному запалі називали Державний Центр „політичним кабінетом воскових фігур". Хоч деякі видатні діячі того середовища твердили: „не може бути сумніву в тому, що державноправним спадкоємцем УНР є таки УССР" (д-р Я. Пеленський, „Овид" за квітень 1958), проте д-р В. Маркусь підкреслював в своїй статті, що, коли йдеться про т. зв. теорію реалітетів, то „мова про тактику, а не про принципи визвольної політики" („Український Самостійник" з травня 1959), а п. Микола Лебідь відчитав під час одної з Нюйоркських конференцій, присвячених питанням української політики, декларацію, в якій виразно стверджував, що Українська Головна Визвольна Рада стоїть на принципах Української Народної Республіки.

У своїй доповіді, що її Микола Лебідь виголосив в осередках української еміґрації в Австралії в квітні-травні 1965 р., він заявив буквально: „Сучасна Україна формально, на словах самостійна радянська республіка, нарівні з 14-ма іншими республіками СРСР. А на ділі УРСР — одна з провінцій російсько - комуністичної імперії, поневолена і керована ЦК КПРС та центральним режимом у Москві". Боронячи тезу про потребу „поширення статусу" УССР, Микола Лебідь стверджував у тій самій своїй доповіді, що воно „не суперечить існуванню та діяльності за кордонами України ні екзильного центру УНР, ні завдань УНРади або ЗП УГВР...". А VI Крайова конференція ОУН(з) у Британії, яка відбулася 7 і 8 травня ц. р. в Ноттінґемі, ствердила ще виразніше своє позитивне у принципі становище УНРади: „Конференція вважає за конечне створення політичного центру для всієї нашої діяспори. Таким центром повинна стати Українська Національна Рада, до якої при відповідній реорганізації, ввійшли б всі наші діючі політичні сили на чужині".

Коли б навіть поминути загальнонаціональні українські інтереси, а взяти на увагу інтереси групові, то на адресу груп, що не належать до Української Національної Ради, можна поставити запит: що вони мали і матимуть на тій сепарації, які особливі користі дає їм їхня, так би мовити, ізоляціоністична позиція існування без зорганізованого зв'язку з усіма іншими політичними партіями і групами? Адже всі члени УНРади також зберігають свою партійну незалежність.

Идеться про те, щоб назверх окремі українські партії чи групи не виступали в імені України, українського народу чи всієї української спільноти у вільному світі. Адже усі відповідальні діячі мусять признати, що зголошування меморіялів до закордонних чинників, здебільша на руку тих самих осіб і в тих самих справах, кількома українськими представництвами — компромітує всю українську справу. Нинішній час найкраще придатний, щоб зліквідувати цю аномалію, бо брак заінтересування збоку Об'єднаних Націй і міністерств закордонних справ західніх держав визвольною проблемою України значно обмежив узагалі доступ до них. Треба ствердити, що такі окремішні виступи в імені України від довшого часу припинились.

Було б дуже сумно, якби у підготові до 6-ої сесії УНРади керівні діячі Державного Центру цікавилися тільки проблемою персональної обсади звільнених керівних становищ, і щоб у тому зацікавленні виходили з становища престижу та амбіції своїх партій, без уваги на кваліфікації кандидатів. Було б теж дуже сумно, коли б керівники партій і середовищ, які не належать до системи Державного Центру, продовжували тактику „моя хата скраю". Ми бачимо раз-у-раз у широкому світі, як замирюються вчорашні противники, інколи історичні вороги, коли змінений час накидає їм спільність інтересів. Невже теперішній час не диктує всім українським патріотам, свідомим своєї відповідальної ролі поза межами рідного краю, обов'язку знайти плятформу компромісу задля об'єднання своїх сил в ім'я спільної справи?!

(Кінець)

Ярослав Курдидик

ЗВОРОТНА ЕРА У НОВІЙ ЗБРОЇ

На книжковому ринку появились дві preцікаво написані книжки: англомовна „Морське гніздо", автором якої є Е. Д. Ірвінґ, і дуже споріднена з нею, хоч її авторами є німці Е. Клеє та О. Мерк — „Колись в Пінемюнде". Обидві книжки читаються із неслабнучим інтересом, бо кожна їх сторінка приносить ревеляційні подробиці про те, як німецькі вчені під час останньої світової війни будували нову зброю — ракети, які нині тримають в жаху цілий світ. Описи деяких сцен, пов'язаних із продукцією перших ракет, стоять малощо не на межі фантазії.

Е. Д. Ірвінґ оповідає з повним драматизмом, уґрунтовуючи свої описи на документальних джерелах, про змаг німецької розвідки з англійською, яка зуміла викрити цю найбільш засекречену продукцію. І дивно, що в той час, коли англійська розвідка мала незбиті докази на те, що в Німеччині продукується „літаючі бомби", тодішній фаховий дорадник прем'єра Черчілла, лорд Червел, твердив, що німці роблять ці речі лише з метою пропаґанди, щоб застрашити Британію. Але під кінець війни, коли німці почали нищити англійські та голляндські міста тими „літаючими бомбами", лорд Червел мусів визнати свою трагічну помилку.

Ірвінґ подає широкий опис розвитку ракетної зброї від Ф-1 до Ф-2, що вже була на той час завершеною ракетою, і ще декілька інших типів, які, на щастя для альянтів, не доведено до перфекції.

У книжці належно відзначено ролю д-ра фон Бравна, який очолював штаб фахівців, що працював над удосконалюванням цієї зброї, і генерала Дорнберґера, що випробовував ракети.

Ракета, яку німецькі вчені означали як тип А-4, стала прототипом теперішньої славної американської ракети „Титан" і всіх інших ракет, продукованих нині у світі.

Німці мали подвійне завдання: морально і матеріяльно спаралізувати новою зброєю альянтів, а також помститись за бомбардування відкритих німецьких міст, але — зазнали невдачі. Під час масового налету англійських бомбовиків 17 серпня 1943 року на балтійський острів Пінемюнде знищено було мало не всю продукцію німецьких бомб і ракет. А другим несподіваним велетенських розмірів налетом розторощено не тільки лябораторії, але й готові для монтажу частини ракет. В тих налетах загинуло багато чільних німецьких фахівців, передових інженерів-механіків і сотні найкращих робітників, що монтували бомби і ракети. Тоді лише чудом врятувався „головний мозок" Пінемюнде д-р фон Бравн.

Другою помилкою німців, яку на Заході уважають за одну з найбільших, було те, що вони не вжили „літаючих бомб" і ракет на два місяці скоріше, коли альянти почали підготовлятися до висаду в Нормандії. Ірвінґ пише, що коли б німці розпочали раніше бомбардувати Британію, хто знає, чи не пошкодили б вони взагалі всю прецизно створену мережу інвазії. А нічого не стояло їм на перешкоді, бож всю свою продукцію ракет перенесли вони у підземелля, головним чином до Нордгавзену.

Від червня 1944 р. до половини березня 1945 р. на Лондон упало 2,419 літаючих бомб і 517 ракет Ф-2. На інші англійські міста впало 537 ракет Ф-2. На Антверпен, який альянти вибрали були за свій головний порт постачання, впало 1,265 бомб. В самому тільки Лондоні внаслідок цього згинуло 8,700 людей. Автор пише, що, в загальному беручи, жертв між цивільним населенням, які згинули від літаючих бомб і ракет, було набагато більше, як серед вояків у пропам'ятний „Ді-Дей".

Із книжки „Колись в Пінемюнде" на основі репродукцій із ориґіналів можна виразно уявити, з якою систематичною послідовністю розвивалася у Пінемюнде побудова ракет від „мініятюрної", що її міг перенести один вояк, до ракети-велетня 46 стіп довжини і вагою 12.5 тонни.

Як виходить, найбільше клопоту мали німецькі вчені із конструкцією мотора, який міг би з допомогою електронічного механізму керувати жироскоповою системою. Коли цю проблему вдалося розв'язати, продукція мотора без огляду на його вагу і потужність перейшла в стадію серійну.

Цікаві описи, в яких представлено всі ті трудноці, що їх мали німці з випробуванням різних матеріялів і пального, складовою частиною якого, крім оксиґену, був спирт. А його потрібно було більше, як могла продукувати вся пошкоджена бомбардуванням альянтів німецька промисловість.

П. Ковалів

КНИГА ПРО ДУХОВНІ ВПЛИВИ КИЄВА НА МОСКВУ В XVII-XVIII СТ.

У виданні Наукового Товариства ім. Шевченка з серії „Бібліотека Українознавства" (т. XIV) вийшла книга д-ра Франка Богдана Корчмарика під назвою „Духові впливи Києва на Московщину в добу гетьманської України" (Ню Йорк, 1964). В книзі подано огляд духовних впливів Києва на Росію в часи гетьманщини. Цей огляд охоплює такі галузі культурного життя, як: розвиток Церкви, науки й освіти, театрального мистецтва, музики, співу і танку.

Книгу побудовано на численному науковому матеріялі, переважно російському, з відповідними цитатами, тому й твердження автора не викликає сумнівів. Тут подано синтезу всього того, що появилося досі в російській науці з історії духовної культури в Росії. Автор насамперед стверджує малу освіченість тодішнього російського духівництва, яке чинило опір ширенню „київської науки". Тільки з першої половини XVII ст. починається процес поступового „пересаджування", як він каже, „київської науки".

Велику й головну ролю в цьому відігравали Києво-Печерська Лавра і Києво-Могилянська Академія, як розсадники культури по всій Східній Европі. А „київська наука" була головним джерелом черпання основних західньоевропейських здобутків культури і науки.

Першим завданням було виправлення застарілих книг церковної літератури. До цього вперше викликаний був до Москви Єпифаній Славинецький, а за ним — Симеон Полоцький з групою кращих своїх вихованців; з них найкращим був Сильвестр Медведєв, який, крім справлення книг, дав свої твори.

В той час російське суспільство було розбите на два табори, за авторовими термінами, „проґресивний" і „старообрядницький". Тому російський уряд і примушений був викликати з Києва представників науки і різних фахів. Київські вчені високо цінилися в Московській державі і призначались на високі духовні пости.

За такого стану, боротьби, роздвоєности суспільства і вступив на престол Петро I, який цілком звертався на Захід і цим, як твердить автор, вириває Московську державу з довголітнього застою, ставши одночасно прихильником „київської науки". Першим представником цієї науки за Петра I був Степан Яворський, який став першим прокурором Св. Синоду, створеного Петром I замість патріярхату. Св. Синод майже цілком був у руках представників „київської науки". Найбільшу ролю грав Теофан Прокопович; особливо відзначився його монументальний твір „Духовний реґламент", на підставі якого були перепроваджені основні реформи в житті російської Церкви.

Звідси автор робить висновок, що „не було ані одної ділянки в житті московської Церкви, як і московської держави, в якій високоосвічені представники „київської науки" в добу Гетьманської України, силою невідрадних політичних обставин, не проявляли б своєї тісної співпраці з московським урядом над піднесенням московського суспільства з варварської темряви". Завдяки цьому, мовляв, Московська держава наблизилась до світового проґресу і стала на чолі майже всього Православного Сходу.

Д-р Корчмарик докладно перелічує осіб, відправлених до Москви для культурно-освітньої діяльности. Він підкреслює, що завдяки заходам Сильвестра Медведєва, який після смерти Симеона Полоцького зайняв його місце на царському дворі як придворний учений, — справа відкриття Московської Академії значно посунулась уперед. Зразком для цього стала Києво-Могилянська Академія.

Так створена була в Москві Духовна Академія, яка спочатку звалась Еліно-Грецькою (перший ректор і перші вчителі були греки), а потім (під впливом Києва) звалась Слов'яно-Латинською. Автор подає документальні дані, що на чолі Академії і в складі її студентів були виключно київські вчені і студенти. За станом на 1704 рік із загальної кількости 34-х студентів було тільки 3 великороси, решта — українці, колишні студенти Києво-Могилянської Академії. Дуже знаменним є факт, що на чолі сучасної Московської Духовної Академії, як подає Журнал Московської Патріярхії, 1965, ч. I, стояв українець з походження, проф.-прот. К. Ружицький, тіло якого (він помер 18 листопада 1964 року) перевезено до Києва й поховано на Святошинському кладовищі.

Отже, завдяки енерґійним заходам представників „київської науки" завдячують своє існування як Московська, так і Петербурзька Духовні Академії. Навіть Петербурзька Академія Наук завдячує своє заснування Теофанові Прокоповичеві, який був правою рукою Петра I в церковних справах. Взагалі, як твердить автор, представники „київської науки", зокрема вихованці Києво-Могилянської Академії, вже під кінець XVIII ст. зуміли захопити й забезпечити дальший роз-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ.

(16)

Треба згадати, що в цьому оповіданні автор показує також ідеального вчителя о. катехита Красицького, який назвав о. Телесницького „псобійником. а не священиком і учителем".

Іван Франко з дитинства був чутливою істотою і вразливою на всяку кривду. Йому жаль було того заліза, яке в кузні били молотом. Очевидно, що той рік в клясі о. Телесницького мусів глибоко записатися в душі десятилітнього хлопчика. Що Франко глибоко переживав всякі кривди, про це свідчить його оповідання „Мій злочин" з 1893 року, але описана в ньому подія відноситься до побуту Франка на селі, перед навчанням у Дрогобичі.

Хлопці побачили пташку. Один із них її зловив і взяв додому. Пустив „всередину подвійного вікна" і пробував годувати, але пташина нічого не їла. В душі хлопчика відбувається душевна боротьба, чи пустити на волю пташину, чи ні. Взяв її в руку.

„А пташок сидів тихо і зрезиґновано в моїй жмені. Я отворив долоню — він не полетів. Щось огидливе, злорадне тріюмфувало в моїм нутрі.

— Бачиш! Він сам не хоче! Ти ж дав йому змогу втікати, чому ж не втікав?

— Алеж він слабий і зголоднілий, — лебеділо щось тихо-тихо в глибині моєї душі.

— Ет, що там! — скрикнула дитяча впертість і в найближчій хвилині я відкрутив головку маленькому, гарному пташкові". (II, 96).

Та нагло „розвіялася вся моя впертість, моя завзятість, моє самолюбство". Хлопчик пізнав свою помилку, йому „хотілося плакати, але він не міг, бо щось немов кліщами стискало його душу, і вона не могла в сльозах вилити свого болю". Пізніше враження цієї події призабулися, але не зникли з дитячої душі, вони тільки були „приспані, прикриті" іншими враженнями. Коли герой оповідання був в тюрмі, „хоч бажав любити і жити", коли „толочено і розтоптувано все те, що він вважав найдорожчим скарбом", тоді він випорпав із дна своєї душі згадку про ту пташину, яку задушив. „Серед тривожної, безсонної ночі явився мені той маленький, гарний пташок, шпиґонули мене в саме серце його сумні, повні тихої резиґнації оченята, прошептали мені його повільні рухи ті несамовито страшні слова:

— Ах, моя весна пропала! Я в неволі! Знаю вже, знаю, чим то воно скінчиться". (II, 98).

Ми дещо ширше використали повищі Франкові оповідання, щоб змалювати те підґрунтя, на якому виростав автор „Мойсея". Сам Франко признає, що ці оповідання „в більшій мірі від інших мають автобіографічний характер. Вони показують у загальних нарисах хід виховання сільського хлопчини перед 40-30 роками (ці слова писані в передмові до збірки оповідань „Малий Мирон", що вийшла в 1903-му році у Львові — Л.Л.), — починаючи від перших проблисків власного думання, а кінчаючи найвищими ступнями середньої школи. Матеріялом всюди послужили мої особисті спомини, які в оповіданнях „Отець гуморист" та „Гірчичне зерно" переходять майже зовсім у мемуари. Та хоча і в інших оповіданнях цього томику автобіографічний елемент виступає досить живо, то все таки не можна, як це чинив пок. Ом. Огоновський, приймати їх без застережень як частини моєї автобіографії, бо в усіх крім автобіографічного елементу маються також виразні артистичні змагання, що домагалися певного групування й освітлення автобіографічного матеріялу". (II, 403).

„Шкільна наука ніколи не була для мене страшною"

Так писав І. Франко в своїх „Споминах із моїх гімназіяльних часів", надрукованих у „Житті" у Львові в 1912 році. В гімназії навчався він в роках 1867-1875. Тут ще раз повторив, що „гімназіяльні студії, при всій бідності, серед якої довелося мені жити як ученикові з-під селянської стріхи, не були для мене таким тяжким часом, як догадувався дехто з тих, хто пробував на основі моїх літературних праць компонувати собі мій життєпис". (І. Франко у спогадах сучасників, ст. 540.).

(Далі буде)

БЛАГОСЛОВЕННЯ НОВОЇ ЦЕРКВИ ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ

Владика Кир Йосиф Шмондюк благословить церкву Пресв. Тройці.

Празник Пресв. Тройці 30 травня залишиться в пам'яті парохіян в Стетен Айленді на довші часи, бо тоді Владика Кир Йосиф Шмондюк посвятив новозбудований Божий храм.

Часопис „Стетен Айленд Едвенс" помістив 28 травня вістку зі світлиною про благословення церкви, а 31 травня помістив знимку Владики під час посвячення та допис.

В парохіяльним домі зібралися священики: о. Е. Мацелюх, місцевий парох, о. д-р Володимир Гавліч з Гемтремку, який прибув на триденну св. Місію, о. декан Володимир Андрушків з Бруклину, о. монсіньйор Клим, Прийма з Савт Бруклину, рим. кат. парох, о. монс. Франц Бавм і сусід рим. кат. парох о. Міган, який давав часто особисті жертви на будову нашої церкви.

Перед 10 годиною прибув Владика Кир Йосиф в асисті о. генер. вікарія Ем. Монастирського. Їх привітав о. Е. Мацелюк і впровадив гостей до парохіяльного дому.

О год. 10ій о. парох прибув з процесією, шкільними дітьми і парахіянами до парохіяльного дому і впроваджено Владику перед двері церкви, де його вітали шкільні діти, представники парохії і парох церкви.

З процесією відбувся обхід церкви, і Владика благословив Божий храм. Потім перед замкненими дверми церкви Владика в асисті духовенства відслужив молитви благословення та хрестом відчинив церковні двері і ввійшов з процесією до Божого храму, де освячував церкву внутрі: нові вітражі, нові ікони, розмальовані п. Христиною Дохват, новий престіл і тетрапод, закуплений Сестрицями.

Новий золочений кивот справила родина Рій на пам'ятку померлої матері Катерини. Золочені свічники подарувала родина Телішевських, нову чашу закупила родина Лабай. Образ Матері Божої Неуст. Помочі справила родина Белей, а образ Ісуса до другого бічного вівтаря закупила родина Ант. Кривого. Образ священомученика Иосафата справила родина В. Скоценя, а образ Покрова Пр. Діви справили Сестриці, гарну хресну дорогу закупила п. Анастазія Гулько.

По посвяченні Кир Йосиф в асисті духовенства розпочав співану св. Службу Божу. Співав гарно місцевий хор, проповідь виголосив о. д-р Вол. Гавліч, ЧСВВ..

По скінченні Служби Божої з нагоди Ювілейного Року Владика уділив присутнім повного відпусту. Потім відбулося благословення і вмурування наріжного каменя, а після того відпроваджено Владику до пар. дому, де відбулося прийняття. О год. першій в церковній залі відбувся бенкет, в якім взяв участь Владика разом з духовенством і коло 120 парохіян.

Майстер церемонії, о. д-р Гавліч попросив Владику про молитву і благословення дарів. На бенкеті промовляв Владика, Кир Йосиф, о. д-р Гавліч, який прочитав надіслані привіти і благословення від Верховного Архиєп. Блаженнішого Кардинала, Кир Йосифа, від Митрополита Кир Амвроза Сенишина, від Архиєпископа, Кир Івана Бучка і від президента міста п. Кондора.

Промовляв від парохіян п. Стефан Біловус, і дякував о. парохові за труди при будові церкви.

При кінці промовив о. парох і дякував всім добрим парохіянам за їх поміч і жертви на будову церкви.

о. Евген Мацелюх

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Дітройт, Мишиґен

40-РІЧЧЯ СМЕРТИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Заходом Ділового Комітету з ген. М. Кратом, як головою, сот. П. Трепетом, як секретарем, і п. І. Лотоцьким, як скарбником, відбулась 22 травня Академія в 40-ві роковини з дня смерти Гол. От. Симона Петлюри. Приявні заповнили залю Українсько - Американського Осередку. Серед них ми бачили Владику Володимира, священиків різних українських церков і громадян з різних земель України, з різних політичних груп і громадських організацій та різного віровизнання.

Після америк. гимну, що його відограла на фортепіяні п. Лідія Терлецька, відкрив Академію ген. О. Вишнівський, який представив доповідача, — інж. Євгена Пастернака. Доповідач підкреслив, що академік проф. Ф. Корш висловився про Петлюру, як про „людину з породи вождів". І дійсно, не дивлячись на непривітні умовини, він залишився до кінця провідником і борцем за незалежність України, вибившись на чоло української нації. Він поривав її і вів до чину навіть у безнадійних ситуаціях.

В мистецькій частині Академії брали участь Бандуристи Ліги Прав. Молоді при церкві св. Покрови під проводом П. Китастого, п. Валентина Биковець (сопрано), п. К. Бранка-Кривуцька — декляматорка і Хор св. Андріївської Парафії УАПЦ під дириґентурою прот. о. О. Биковця.

Академія закінчилась післясловом головиДіл. Комітету ген. М. Крата і Національний гимн відспівали разом з хором всі присутні.

Того ж дня відбулись Панахиди в церквах св. Покрови і св. Андрія.

В.Н.

Ювілейна виставка школи малювання й рисування проф. Катерини Антонович

Вінніпеґ. — У 28-31 травня в приміщенні Українського Народного Дому відбулася ювілейна виставка Школи малювання й рисування проф. К. Антонович з нагоди п'ятнадцятиріччя діяльности цієї педагогічно-мистецької установи. Відкриття відбулося ввечері 28 травня при вщерть виповненій публікою залі. Відкрила виставку пані Ольга Войценко, довголітня голова Мистецької Кураторії, підкреслюючи вагу школи в житті української молоді та самовіддану працю її керівниці проф. К. Антонович й допомогу асистентки школи панни Марійки Онуфрійчук. Разом із пані Антоновичевою вона представляла приявним особисто всіх учнів школи, що вчащали до неї в 1965-1966 році. Доповідь про культурні надбання канадійських українців й ролю того типу українських шкіл дав професор Яр. Рудницький. Він схарактеризував методу праці проф. К. Антонович та її помічниці панни М. Онуфрійчук та закликав батьків до піддержки школи, що за 15 років праці випустила в світ значне число студентів (150 душ), деякі з яких уже саммостійно працюють у Канаді й поза нею. Пані Антонович, дякуючи за слова признання, підкреслила вагу школи й подякувала своїй помічниці панні М. Онуфрійчук за співпрацю. Після відкриття учні й учениці школи вгощали приявних „ювілейним часм". 31-го травня ввечері відбулося закриття виставки, що його довершив професор Манітобського університету Радослав Жук.

А. Б.

Кінцева фаза великої акції

В Дітройті гурток ентузіястів покликав до життя станицю Фонду Катедри Українознавства. Станиця існує три роки й виконала велику працю, зібрала готівкою дві треті призначеної для Дітройту суми 35 тисяч долярів. Ці гроші (подаємо їх з половини травня) складені в двох місцевих Кредитівках, у „Самопомочі" ($14 тисяч триста) і в „Будучності" ($9,050). До речі — деякі особи вплатили свій даток безпосередньо до каси Гол. Екзекутиви ФКУ в Ню Йорку і цих сум тутешня станиця не враховує. Крім нормальної висоти датку, визначеної квотою ста долярів, найшлись особи, які пожертвували більше: 200, 400, 500 а то й 1,000 долярів. На 310 вписаних у реєстр станиці жертводавців 160 з них заплатила повну суму 100 долярів або й більше (тих є 14), а решта платить ратами.

Та не вважаючи на зусилля Управи станиці, яка працює під проводом д-р В. Савчукової, досі ще одна третина грошей бракує в нашому місті, себто замало ще на 11,650 долярів. А час наглить, примушує до поспіху. Натискає на це Головна Екзекутива ФКУ, а також управа СУСТА, проголосивши академ. рік 1965-66 „Роком Катедри Українознавства", намітила тепер два останніх місяці цього ж академічного року, травень і червень 1966, як час, в якому треба конечно зібрати серед громадян ЗДА бракуючих ще $70,000 з нових пожертв і 80,000 з декльярованих уже, але ще не вплачених сум. Інакше, треба ще $150,000, щоб була осягнена назначена мінімальна сума $350,000, як залізний фонд, відсотками якого буде забезпечена назавжди катедра українознавства при одному з найкращих університетів в Америці.

Чи можна ще більше зацікавити наше громадянство, щоб воно не тільки в своєму патріотизмі, але і в тверезому міркуванні підтримало збіркову кампанію ФКУ в її остаточній фазі своїми пожертвами для цього великого діла? Чи зокрема можна зрушити тих у Дітройті, що до них так безуспішно досі стукали і промовляли діячі ФКУ? Як не як, а пожвавлена акція в цьому напрямі мусить принести успішний кінець кампанії ФКУ і в цілих ЗДА і в Дітройті. Для заінтересованих подаємо до відома, що кожна така пожертва звільнена від оподаткування.

В. Н.

Новий збірник про Василя Стефаника

Київ. — В-во „Дніпро" готує до друку великий збірник „Василь Стефаник у критиці та спогадах". Це перша широка і різнобічна публікація критичних, літературознавчих та мемуарних матеріялів про видатного українського письменника-клясика. Збірник матиме два розділи: „Василь Стефаник у критиці" та „Василь Стефаник у спогадах".

Значну частину збірника складають матеріяли, що вперше появляться на світло денне.

В ПОКЛОНІ КОБЗАРЕВІ

Група ґрадуантів Української Вищої Школи (гай скул) Непорочного Зачаття в Дітройті під час прогульки до Вашинґтону відвідала пам'ятник Шевченкові. На світлині група ґрадуантів та їх вчителі, що брали участь в прогульці: о. П. Пащак ЧСВВ, сестра М. Боніфатія ЧСВВ, сестра Дія ЧСВВ, панна С. Печенюк та п. П. Стасів.

Виставка картин українських майстрів в ґалерії „Ми і Світ" у Торонті

З участю 300 осіб відбулося 5-го червня відкриття Репрезентаційної Виставки картин українських майстрів, випозичених ґалересю в приватних колекціонерів. Відкрила виставку від мистців ґалереї малярка п. Новаківська, привітавши гостей, серед них зокрема Впреосв. Архиєпископа Мстислава Скрипника, який прибув на це свято в товаристві секретаря Консисторії УПЦеркви в ЗДА, о. протоєрея Б. Желехівського. Присутні були також Всеєсв. о. д-р Даниляк, канцлер української кат. Торонтонської єпархії і о. Т. Міненко від Української Православної Церкви в Канаді. Серед багатьох інших достойних гостей був міністер громадянства і державний секретар провінції Онтаріо, д-р І. Яремко з дружиною.

Впреосв. Владика Мстислав у привітальному слові висловив признання ґалереї і українській громаді за плекання і пропаґанду українського мистецтва.

На виставці, що триватиме до 28 червня, репрезентовані унікальні твори великих майстрів: О. Новаківського, Івана Труша, Петра Холодного (стар.), Федора і Василя Гр. Кричевських, П. Левченка, М. Бутовича, Ю. Киянченка, Олени Кульчицької, Ольги Горбачевської, А. Ковжуна, Р. Чорнія, М. Івасюка, В. Дядинюка, Б. Крюкова і особливо цінні три портрети гетьманів пензля маляра ХУП ст. — В. Боровиковського. Всі ці скарби походять із колекцій: пань Л. й І. Луцьких, п-ва У. Самчуків, о. проф. П. Ротина, п-ва М. Г. Чучманів, д-ра В. Коса, д-ра Л. Мармаша, п-ва І. Носиків, п-ва М. Савків, п-ва М. Я. Шафранюків, п-ва П. Яровенків, п-ва Коцюмбасів і Владики Мстислава, який зволив також привезти із собою на виставку із Музею Церкви - пам'ятника в Бавнд Бруку дві вишивки підризників із ХУІІІ століття.

З виставкою картин сполучена також, влаштована пані Л. Луцькою, виставка вишивок, на основі старовинних українських взорів ХІУ- ХУІІІ століть. Самі ці вишивки виконані дочкою Івана Франка, п-ні Анною Ключко та ученицями курсу вишивок п. Л. Луцької, панями: Тершаковець, Ригорською і Кравс.

Н. Н.

Рома Прийма-Богачевська організує показову лекцію балету

Ню Йорк. — Балетна школа Роми Прийми-Богачевської влаштовує з нагоди закінчення шкільного року показову лекцію балету. Ця лекція відбудеться в суботу, 18-го червня, о годині 12:30 після полудня в театральній залі „Сент Маркс" в Ню Йорку при Другій Евню ч. 133. В програмі цієї показової лекції будуть між іншим фрагменти з балету „Попелюшка" з з музикою Ігоря Соневицького. Вистава цього балету в хореографії Роми Прийми - Богачевської заповіджена на 26-го листопада у Фешин Інституті. Показова лекція балетної школи повинна заінтересувати батьків, які мають дітей, що виказують талант для мистецтва, головно для балетного мистецтва.

У Філядельфії сформувався ювілейний комітет 50-річчя збройних сил УНР

Філядельфія. — В суботу 11 червня, з ініціятиви Головної Управи Об'єднання б. вояків українців в Америці сформувався на нараді колишніх військовиків в домівці ЗУАДК-ту Ювілейний Комітет для відзначення 50-річчя збройних сил УНР. У виконанні принципової постанови, прийнятої на ширшій конференції з 12 березня ц. р., сформовано тепер Президію Ділового Комітету у такому складі: д-р В. Галан — голова та заступники голови — Осипа Грабовенська (СУА), інженер Василь Забродський (Братство І УД УНА), Михайло Ковальчин (Т-во б. вояків УПА ім. Чупринки) й Ігор Чума (СУСТА); секретарі: Іван Поритко, Андрій Маляняк і Андрій Кігічак; фінансові референти — інж. Іван Скіра й Юрій Лопатинський. Рішено запросити до Ділового Комітету всіх українських генералів, які живуть у ЗДА: генерали О. Загродський, П. Шандрук, О. Вишнівський, ційно - видавничу Комісію М. Крат, А. Валійський, П. Самутин, В. Герасименко, М. Омелюсік і Д. Жупінас. Належатимуть туди теж представники всіх комбатантських і молодечих організацій. Покликано теж до життя Редакційно - видавничу Комісію у такому складі: ген. А. Валійський, ген. П. Самутин, І. Кедрин - Рудницький, В. Кедровський, д-р М. Стахів, д-р С. Ріпецький, З. Стефанів і Е. Зиблікевич. Уповноважнено д-ра В. Галана, щоб він в недовгому часі скликав Редакна окрему нараду.

КНИГА ПРО ДУХОВНІ ВПЛИВИ КИЄВА НА МОСКВУ В XVII-XVIII СТ.

(Закінчення зі стор. 2-ої)

виток системи московської освіти.

З переходом в кінці першої половини ХУП ст. представників „київської науки" на московські землі переноситься поступово і шкільне драматичне мистецво. Особливо актуальними були твори Димитрія Туптала, які ставились не тільки в Києво-Могилянській Академії, але й у Московській. Визначним письменником української театральної творчости був Теофан Прокопович, який у своїй „Теорії поетики" надав законної ваги комічним вставкам в серйозні монологи для розваги глядачів. На зразок Києва і в Московській державі впроваджують в програму шкільного навчання драматичне мистецтво. Плекана по московських школах „київська шкільна драма", як каже автор, збуджувала серед московського суспільства любов до театрального мистецтва.

Разом з тим у Московській державі став популярним і київський напів, плеканий в Києво - Могилянській Академі. Д-р Корчмарик коротко подає історію цього напіву. Його мелодії з початку християнства були перенесені на київський ґрунт з візантійського церковного співу. Внаслідок схрещення на київському ґрунті візантійського напіву з мелодіями місцевої обрядової пісенности й витворився оригінальний „київський напів", який разом з християнською вірою поширився по всіх землях Київської Руси, зокрема і по московських духовних школах.

Крім того, під кінець першої половини XVIII ст. починається популяризація в московській державі українських народних танців на сценах новозаснованих столичних театрів. Цю ролю виконували українські танцюристи, яких групами вивозили до Петербургу.

Таким чином, пише на закінчення д-р Ф. Корчмарик, представники „київської науки" і вихованці Києво-Могилянської Академії, почавши з 1649 року аж до кінця першої половини XVIII ст., стояли на чолі культурно-освітнього руху на московських землях; вони не тільки вирвали Московську державу з її довголітнього застою, але й скерували її на шлях того розвитку, яким вона пішла вже самостійно в пізніших століттях. А елементи „київської науки" і культури взагалі збереглись аж до новіших часів.

Книжка д-ра Ф. Корчмарика безперечно є цінним вкладом в літературу з історії духової культури не тільки в Росії, але й на Україні. Він показав, що на Україні духовна культура за часів гетьманщини вже стояла на високому рівні, і провідну ролю, зокрема в розвитку освіти і науки, відіграла славна Києво - Могилянська Академія, яка виховала перших провідників науки і освіти в тодішній Росії.

„ЧИСТКА" У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ СТОСУЄТЬСЯ також тамошньої молоді. Центральною фігурою, проти якої зверталися оскарження в „антипартійній" і „антисоціялістичній" поведінці та в „ревізіонізмі" був посадник Пейпінґу, Пенґ Чен, який, як член комуно-китайської верхівки, буцім-то мав відвагу критикувати політику Мао Тсе-тунґа. „Вичищено" також ректора університету в Нанкіні.

З Рідними, Приятелями, Знайомими та усіма Винничанами ділимося сумною вісткою яка наспіла з України, що дня 4-го червня 1966 року відійшов у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ І ВУЙКО

бл. п.

ТЕОФІЛЬ БАНАХ

народжений у Винниках біля Львова. Тлінні останки похоронено у Роздолі.

Безмірним горем прибиті:
АНГЕЛИНА — дружина
ЗЕНОН — син з дружиною і
ЛЮБОМИР ПАНКЕВИЧ — сестрінок
в Україні
МАРІЯ ПАНКЕВИЧ — сестра з мужем МИХАЙЛОМ і
ІРЕНА ГРИНЕВИЧ — сестра в ЗДА
АНТОНИНА ДМИТЕРКО — сестра з мужем ТЕОДОРОМ
ЯРОСЛАВ ДМИТЕРКО — сестрінок і
ІРЕНА ПЕТЛЮХ — сестрінка в Канаді
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу

СВ. П. ВИСОКОПРЕПОДОБНОГО

о. Петра Смика

нашого Ідеалу Душпастиря, складаємо $50.00 на Український Католицький Університет у Римі.

Скорбній Родині — нашим Дорогим Друзям — складаємо вислови нашого щирого співчуття.

Д-Р МИХАЙЛО І МАРІЯ ЛОГАЗА
Сиракюзи, Н.Й.

В неділю, 26-го червня 1966 року

як другу болючу річницю смерти нашого Найдорожчого й Незабутнього МУЖА і БАТЬКА

Д-ра мед. Богдана Теодата НЕДІЛЬСЬКОГО

відправляться

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у церкві СВ. ГЕРГАРДА в ЛАЙМІ, Огайо, о год. 7-ій ранку та

у церкві ПРЕСВЯТОЇ ЕВХАРИСТІЇ в ЕДМОНТОНІ, Альберта, Канада о год. 12-ій вполудне

В тому дні, просимо ласкаво всіх Рідних, Друзів та Знайомих про молитви за Покійного.

Полишені в смуткові —
дружина — БОГДАННА
сини: СОФРОН і ЄВГЕН з дружиною НЕНСІ

ЗУСТРІЧ ЛАДЖА ІЗ КІ

Амбасадор ЗДА до Південного В'єтнаму Генрі Кебот Ладж відбув 50-хвилинну нараду з південнов'єтнамським прем'єром Нгуєном Као Кі. Під час зустрічі обговорювано справи зв'язані з ситуацією в Південному В'єтнамі, зокрема справу генерального страйку у Гюе, до якого заклинають буддисти.

В 25-роковини смерти О. Доценка

В 25 річницю смерти св. пам. підполковника Олександра Доценка, адьютанта св. пам. Головного Отамана Війська й Фльоти Української Народньої Республіки — Симона Петлюри перевидають його працю „Зимовий похід армії УНР".

Св. пам. підполковник О. Доценко народився 25 серпня 1897 р. на хуторі Семариняки Миргородського повіту на Полтавщині. Середню освіту побрав в Полтавській Духовній Семінарії. Вступив на університет св. Володимира в Києві, на юридичний факультет.

Під час 1-ої світової війни був покликаний до російського війська. Скінчив Віленську Військову Школу, яка була евакуована до Полтави. Був старшиною російської армії.

По революції негайно вступив до Українського Війська, в 1917 році. З початком 1919 року став адьютантом світлої пам,яті Головного Отамана Симона Петлюри. Олександер Доценко завсіди був при св. пам. Головному Отаманові, аж до виїзду його з Польщі до Парижу.

Еміґрантські злидні не позволили О. Доценкові виїхати до Франції зі своїм улюбленим шефом до Парижу. Доценко проживав у Польщі у Львові. В 1926 році думав переїхати до Парижу, і дістав вже був візу на виїзд в дні 1-го червня 1926 р. Та спізнився: аґент червоної Москви замордував св. пам. Головного Отамана Петлюру, 25 травня того ж року.

Все своє життя підполковник Доценко не міг собі дарувати, що спізнився з виїздом до Парижу. Він жив у Польщі в Тарнові, потім у Варшаві і Львові.

Під час другої світової війни переїхав до Кракова, де захворів на невиличиму хворобу, і помер 7-го червня 1941 року в Кракові, і похоронений на Раковіцькім цвинтарі. Залишив в глибокім жалі дружину і дочку.

Підполковник О. Доценко трудився як журналіст, писав в українських журналах і часописах. Коротке його життя не дало йому, як історикові і журналістові, видати всі свої твори, які уже були готові до друку. Друга світова війна і хвороба унеможливили видання цих важливих і цікавих документів. З під його пера вийшли у світ два томи „Літопису Української Революції" та Зимовий Похід Армії УНР від 6. XII 1919 р. по 6. V. 1920 р.

Цей твір видав був Український Науковий Інститут у Варшаві, а тепер це видання перевидає Президія Орденської Ради Ордену Залізного Хреста Армії УНР.

Це видання виходить з приводу 25-ліття від дня смерти св. пам. підполковника Олександра Доценка. Книжка вже надрукована і знаходиться в переплетні і появиться в цих днях. Доценко цим твором увіковічнив безприкладний героїчний лицарський чин синів українського народу - вояків Армії Української Народньої Республіки.

В імені Лицарів Ордену Залізного Хреста, учасників Зимового Походу і всіх Вояків Армії УНР за те все, що ти вчинив, складаю Тобі, полковнику, вдячність і земний уклін.

Ген.-полк. О. Загродський
голова Орденської Ради Ордену Залізного Хреста

Ню Йорк, Н. Й.
НОВА УПРАВА „ЗАРЕВА"

Загальні Збори клітини „Зарева" в Ню Йорку відбулися 1-го травня в Українському Нар' Домі. Збори відкрив голова Любомир Калинич. Зборами провадив Віталій Кейс — як предсідник і Маріянна Задояна, — секретарка.

Звітували Любомир Калинич, — голова і Рая Кейс — скарбничка.

В минулому році клітина влаштувала три Академічні Вечори із доповідями: Осипа Сливки „Ідеї Тайгара П'єр Де Шардена", Любомира Калинича „Архітектура, скульптура та образотворче мистецтво в Мадриді, Сеґовя Авіля, Ля Ґранха, Люрді та Фльоренції," Михайла Герця „Україна в очах англійських дипломатів в часах наших Визвольних Змагань".

Влаштовано Вечір присвячений українському театрові та його визначним і заслуженим режисерам і акторам Йосипові Гірнякові та Олімпії Добровольській, на якому доповіді виголосили: Юрій Лавриненко — Дивнич і Віталій Кейс. В мистецькій частині виступали: Оля Кириченко - Шуган, Ігор Шуган, Марія Цісик. При кінці вечора виступив ювілят маестро Йосип Гірняк із зворушливим словом.

Клітина відбула зустрічі на Союзівці та в Ню Йорку із заступником голови Ц. П. „Зарева" проф. д-ром Богданом Винарем, взяла участь у Високошкільних Днях „Зарева" під назвою „Україна сьогодні", які відбулися 27 28, 29 серпня 1965 р. на Оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні. Була господарем 8-го Крайового З'їзду „Зарева" в ЗДА в днях 27 і 28 листопада 1965 року в Ню Йорку. Із товариських імпрез треба згадати традиційний Миколаївський Вечір з мистецькою програмою. Спільно з іншими молодечими і студентськими організаціями Ню Йорку влаштовано Крутянську Академію.

Після дикусії та уділення абсолюторії, вибрано нову управу клітини на 1966-67 р. в такому складі:

Рая Кейс — голова, Анна Процик — заступник голови, Володар Лиско — секретар, Юлія Світенко — касир, Павло Дорожинський — імпрез. референт. Лариса Кулинич — прес. реф., Володимир Процик — представник „Смолоскипу", Любомир Калинич і Борис Круцький — члени.

Контрольна Комісія: Володимир Бакум — голова, Маріянна Задояна і Богдан Римаренко — члени.

Обговоривши широко плян праці на біжучий діловий рік, закрито загальні збори.

Лариса Кулинич

Футбольні змагання „Ч. Січ" — „Тризуб" не відбулися

Визначені на неділю, 19-червня мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи між дружинами „Чорноморської Січі" з Нюарку і „Тризуба" з Філядельфії не відбулися. Понад тисячу глядачів, дружина господарів — „Чорноморської Січі" та суддя змагань Ді Сальваторе прибули на грище в Нюарку і там довідалися від Управи АФЛіґи, що „Тризуб" вже повідомив Ліґу про те, що не приїде на цю зустріч. Щоб зовсім не розчарувати приявних глядачів, Управа „Ч. Січі" за помічччю члена Управи Футбольної Ліґи Стейту Ню Джерзі зорганізувала на годину пізніше товариські футбольні змагання „Ч. Січі" із збірною футбольної Ліґи Стейту Ню Джерзі. Ця зустріч закінчилася нерішеною 3:3.

ПРОЗОВІ ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ПО-ФРАНЦУЗЬКИ

Париж. — В паризькому видавництві „Галлімар" старанням ЮНЕСКО вийшла збірка прозових творів Т. Шевченка французькою мовою, в перекладі французького поета Гійовик-а.

В перемові до видання сказано про Т. Шевченка, між іншим: „Художник, поет, революціонер — дуже важко вирізнити якийсь один аспект цієї яскравої особистості... Він став видатним поетом своєї епохи. Свій гнівний голос він кидав в обличчя тиранам, борючись за щастя і свободу"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 26-го ЧЕРВНЯ 1966 Р.

ПАЛМЕРТОН, Па. Піврічні збори Б-ва св. о. Николая — 369 Відд. о год. 5-ій по пол. в церковній залі. На порядку: Відділові справи і організаційні та звіт делеґата з 26 Конвенції. В справах Відділу від 13 червня прошу звертатися на нову адресу: John Koltonuk, 927 Delavare Ave., Rear, Palmerton, Pa. 18071.

ТАРЗАН. Ч. 5639 Всі мають зникнути-

IN THE THRONE ROOM, THE PRISONERS FACED THE BALEFUL SCRUTINY OF KING TOPAR. "WHO IS THE THIEF?" HE DEMANDED CURTLY.
LOOMIS AND PLATT LOOKED AT EACH OTHER BITTERLY, BUT NO ONE SPOKE 3-30-5639
"NO ONE CONFESSES?" ASKED THE KING. "VERY WELL-- THEN YOU ALL MUST DIE A HORRIBLE DEATH!"

В тронній кімнаті в'язні стояли перед згубним допитом короля Топара. — Хто злодій — питав він коротко.

Луміс і Плетт розлючено зиркнули на себе, але ніхто не промовив.

— Ніхто не признається? — запитав король. — Дуже добре, так тоді всі мусите згинути жахливою смертю!